

[Helmar Sørensen]

folketingsvalg, hvorefter man kunne arbejde videre med kommunalvalgloven. Dette er jeg enig i. Lovforslaget bygger på udvalgets delbetænkning og kommer med forholdsvis få, men betydningsfulde ændringer, som jeg også er enig i.

Det har længe været et irritationsmoment, at kun direkte statsudsendte medarbejdere havde valgret, mens andre danske i udlandet, f. eks. u-landsfrivillige, ikke havde den samme mulighed. Dette rettes der op på i forslaget, der nu også medtager u-landsfrivillige medarbejdere i internationale organisationer, uddannelsessøgende, syge og andre grupper, der kan ligestilles med en af kategorierne – alt sammen hvis man inden for de sidste 4 år har haft ophold i Danmark. Hidtil har man ikke haft den lovmæssige mulighed, og dette er flere gange kritiseret, ikke mindst af tidligere udenrigsminister hr. K. B. Andersen. At man så til gengæld skal sørge for at søge sig optaget på valglisten i den kommune, man flytter fra, er vel det mindste, man kan gøre for at få stemmeret. Et nævn skal i øvrigt afgøre tvistigheder om retten til optagelse på valglisten.

En anden nyhed er, at man søger at imødekomme sømændenes berettigede kritik af, at de mange gange reelt var afskåret fra at deltage i valget på grund af den korte frist for valgudskrivelsen og valget, idet brevstemmer i mange tilfælde ikke kunne komme hjem inden for de 3 uger. Telegrafisk afstemning kunne man jo ikke tillade på grund af valghemmigheden. Nu løses problemet ved, at sømanden på ethvert tidspunkt efter et valg kan indsende sin stemme og endda fortryde indtil 3 måneder før valget – hvis han eller hun i øvrigt ved, hvornår valget kommer. Men en fortrydelsesret er der da. Hermed må sømændene have opnået det maksimale.

En tredje ændring er, at der ikke mere skal udarbejdes årlige valglisten til fremlæggelse, men at valglisten udskrives på basis af folkeregistrene 18 dage før valget, og at kommunerne pålægges pligt til at udsende valgkort. Dette forhindrer ikke statsministeren i at benytte sin ret til at udskrive valg med 3 ugers frist, og det letter vælgernes adgang til at stemme, idet kun de, der flytter efter valgets udskrivelse, skal stemme på fraflytningsadressen. Man må så håbe, at både CPR-centraler og energiforsyningen er i or-

den, men det er indenrigsministerens ansvar, og forslaget er en imødekomme af kommunernes ønske, som man bestemt ikke skal afvise. Der er tale om en lettelse med indbygget risiko.

Endelig som den fjerde ændring, jeg skal omtale, sker der det, at ændringer i fordeling af mandater på stor- og amtskredse fremover sker med 5 års mellemrum i stedet for 10 år, og man starter på basis af folketallet pr. 1. januar 1980. Det er klart, at det vil gyse hos en og anden, vel ikke mindst i Storkøbenhavnssområdet, men mandaterne skal nu efter valgloven fordeles efter folketallet, så hvis man ikke sørger for at holde dette oppe i bestemte områder, ja, så sker der en regulering.

I øvrigt er der en række redaktionelle ændringer, tilpasninger ifølge tidligere ændringer; valgloven er ret så teknisk, så det egner sig bedst til en gennemgang i udvalget.

Da jeg er vidende om, at der er nedsat et valglovsudvalg, som vil give indvandrere, der har haft bopæl i Danmark i en vis tid, stemmeret til kommunevalg, vil jeg gerne benytte denne lejlighed til at spørge indenrigsministeren, om dette udvalgsarbejde bliver færdigt så betids, at loven for indvandrere kan få virkning fra førstkommande kommunalvalg.

Jeg skal på socialdemokratiets vegne hilse indenrigsministerens forslag velkommen og anbefale en hurtig og positiv behandling, så vi ikke er bagefter, hvis valget – hvad jeg ikke håber – skulle komme førend ventet.

Bundgaard Nielsen (V):

Venstre er tilfreds med, at indenrigsministeren har fremsat dette lovforslag. Vi er enige i regeringens vurdering af, at der ikke er behov for principielle ændringer i valgloven, hvad angår valgmanen, men vi finder det ligesom regeringen ønskeligt, at så mange danske statsborgere som muligt får reelle muligheder for at udøve deres stemmeret, hvilket jo er det helt principielle grundlag for vort demokrati.

Det kan være forbundet med store administrative besværligheder at hente alle danske stemmer hjem ved et folketingsvalg, men den måde, som foreslås i § 2, synes at være både rimelig og anvendelig, selv om det i § 9 om-